

Till:

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.dof.remiss@regeringskansliet.se

Remissvar på slutbetänkande – Kompletterande bestämmelser till EU:s reviderade förordning om elektronisk identifiering (SOU 2024:45)

Finansiell ID-Teknik BID AB (BID) har tagit del av slutbetänkandet från utredningen om säker och tillgänglig digital identitet. BID lämnar härmed remissvar på utredningens slutbetänkande.

BID är positiv till slutbetänkandets lämnade författningsförslag

BID är i grunden positiv till utredningens författningsförslag, men har synpunkter på att två olika valutor blandas ihop i samma paragraf om sanktionsavgift.

Dessutom önskar BID utveckla och komplettera resonemanget kring några av de ämnen utredningen har tagit upp. Se nedan.

Åtgärder kopplade till ställföreträdarens uppdrag att företräda sin huvudman i digitala tjänster bör utvecklas

Utredningen tar i kapitel 6.3.8 (*Tillhandahållandet förutsätter att åtgärder för ökad tillgänglighet vidtas*) upp frågan om ett nationellt register över ställföreträdare som även har behandlats i tidigare statliga utredningar¹. BID vill härmed understryka behovet av ett statligt nationellt ställföreträdareregister för att möjliggöra en vidare digitalisering och därmed en bättre inkludering i det digitala samhället. I det fortsatta arbetet bör även framtidsfullmakter föras in i det nationella registret, då en framtidsfullmakt regleras via lag² och utgör i praktiken en ersättning till ett myndighetsbeslut om god man.

Tillsynsstruktur för svenska e-legitimationer

I utredningen sägs i kapitel 6.6.6 att *Tillsynsstruktur för nationellt utfärdade e-legitimationer behöver ses över*. BID välkomnar en tydligare och mer sammanhållen tillsyn med färre överlappande regelverk. Idag träffas BankID av och lyder under flera olika överlappande regelverk som dessutom är uppdelade på flera myndigheter. Det finns ingen enskild myndighet som har ett övergripande ansvar eller en fullständig förståelse för det regulatoriska landskapet och de olika tillsynsramverk som BID behöver förhålla sig till.

För att tydliggöra det regulatoriska landskapet BID har att förhålla sig till följer här en lista över några av de mest centrala reglerna.

- Viss del av BIDs verksamhet faller under säkerhetsskyddslagen (2018:585) där Länsstyrelsen Stockholm är vår tillsynsmyndighet och säkerhetsskyddsincidenter rapporteras till Säkerhetspolisen.

¹ Gode män och förvaltare – en översyn SOU 2021:36

² Lag (2017:310) om framtidsfullmakter

- BID ligger under Riksbankens stabilitetsövervakning enligt 3 kap. 8 § 4 lagen (2022:1568) om Sveriges Riksbank, där bl.a. incidenter rapporteras.
- BID ingår även i Riksbankens planerings- och samordningsansvar för fredstida kriser och händelse av höjd beredskap enligt 5 kap. samma lag.
- BID deltar i Finansinspektionens samverkansstruktur för sektorn finansiella tjänster inom ramen för Finansinspektionens sektorsansvar civil beredskap.
- BID utgör en icke kvalificerad leverantör av betrodda tjänster enligt eIDAS-förordningen och faller därmed under händelsestyrd tillsyn av Post och Telestyrelsen (PTS) och incidentrapportering till myndigheten.
- Med den reviderade eIDAS-förordningen är NIS2-direktivet direkt tillämpligt för leverantörer av betrodda tjänster. Här finns förslag om en ny cybersäkerhetslag³ där BID enligt förslaget skulle falla under PTS tillsyn inom området Digital infrastruktur och incidentrapportering skulle ske till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
- Till NIS2-direktivet finns det kompletterande CER-direktivet⁴ som också kommer bli tillämplig på BID, då BID troligtvis kommer räknas som en kritisk entitet.
- Den 17 januari 2025 träder DORA-förordningen⁵ i kraft. BID utgör inte en finansiell entitet men träffas av förordningens tillämpningsområde om tredjepartsleverantör av IKT-tjänster. Enbart finansiella entiteter har DORA-förordningen som *lex specialis* i förhållande till NIS2-direktivet. BankID-tjänsten kommer troligen bedömas som en viktig eller kritisk tjänst av de finansiella entiteterna och därav behöver BID uppfylla tillämpliga avtalskrav med den finansiella entiteten enligt DORA-förordningen. Huruvida BID även kommer klassificeras som en kritisk tredjepartsleverantör är oklart.
- BID har avtal med Myndigheten för digital förvaltning (Digg) om kvalitetsmärket Svensk e-legitimation som ger myndigheten insyn i BankID. Digg har granskat och godkänt BankID enligt tillitsramverket Svensk e-legitimation på tillitsnivå 3. Utöver det sker löpande granskning och godkännande av eventuella förändringar, internrevisionens årsrapportering följs upp samt att BID incidentrapporterar till myndigheten.
- BankID är granskad och godkänd som ett anmält eID-system enligt eIDAS-förordningen enligt tillitsnivå väsentlig i enlighet med förordningens vedertagna praxis för sakkunnighetsbedömning. Här kan även förändringar behöva godkännas igen av grupperingen för sakkunnighetsbedömning. Det är Digg som bistår och hanterar den processen idag.
- När BankID används som ett betalningsinstrument blir lag (2010:751) om betaltjänster tillämplig. Här finns det kopplat till andra betaltjänstdirektivet en utförandeakt⁶ med tekniska tillsynsstandarder för stark kundautentisering (SCA). Finansinspektionen är tillsynsmyndighet vilket innebär att myndighetens krav på bankerna regleras i avtal mellan BID och bankerna där BID bl.a. årligen utför en oberoende granskning mot de tekniska tillsynsstandarderna.
- För all personuppgiftshandling är GDPR tillämplig och personuppgiftsincidenter rapporteras till Integritetsskyddsmyndigheten.

3 SOU 2024:18 Nya regler om cybersäkerhet

4 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG

5 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554 av den 14 december 2022 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011

6 Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/389 av den 27 november 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 vad gäller tekniska tillsynsstandarder för sträng kundautentisering och gemensamma och säkra öppna kommunikationsstandarder

Beroende på användningstillfället, dvs. om BankID används som en e-legitimation, anmäلت eID-system, elektronisk underskrift, SCA-metod eller betalningsinstrument, blir olika lagar, regler och tillitramverk tillämpliga för själva BankID-tjänsten och BID träffas i rollen som utgivare av Svensk e-legitimation, tillhandahållare av betrodd tjänst eller en tredjepartsleverantör av IKT-tjänst.

BID välkomnar utredningens förslag att se över tillsynsstruktur över e-legitimationer i Sverige.

- En första åtgärd är att komplettera utredningen om genomförandet av NIS2- och CER-direktivens delbetänkande⁷ med förslag på en ny cybersäkerhetslag. Detta bör inkludera en utvidgad lista över vilka verksamhetsutövare som ska betraktas som väsentliga⁸, där utfärdare av Svensk e-legitimation, oavsett organisationens storlek, också inkluderas. Dessutom bör det tydliggöras vilken myndighet som ska ha tillsynsansvaret över utfärdare av Svensk e-legitimation i den tillhörande förordningen.
- Utredningen om effektiv styrning av nationella digitala tjänster föreslog i sitt slutbetänkande⁹ att kvalitetsmärket Svensk elektronisk identitetshandling¹⁰ ska författningsregleras. Genom att lagstadga vad en Svensk e-legitimation är, kan större tydlighet och en stabilare legal grund skapas för svenska e-legitimationer, vilket även kan underlätta framtida lagstiftningsarbete.

Arbetet att motverka identitetsrelaterad brottslighet försvåras avsevärt med införande av identitetsplånbok.

Utredningen gör i kapitel 6.9 *Missbruk eller annan otillåten användning av identitetsplånboken* en bra beskrivning av en uppenbar intressekonflikt mellan integritetsfrågor och samhällets behov att kunna upptäcka och utreda identitetsrelaterad brottslighet. Som förordningen är skriven och som utredningen konstaterar kommer brottsutredande myndigheter i princip inte längre få tillgång till uppgifter, som utgör en förutsättning för att utreda brott, när en europeisk digital identitetsplånbok har använts. De olika initiativ och samarbeten med brotträdande myndigheter som nu pågår för att upptäcka och stoppa olika former av falsk identitet, utnyttjade identiteter och andra former av obehörig användning skulle vara omöjligt om BankID idag vore en europeisk digital identitetsplånbok. Det skulle inte enbart bli enklare för kriminella aktörer att utnyttja välfärdssystemen, utan även betydligt enklare för kriminella att missbruka bankernas tjänster för penningtvätt.

7 SOU 2024:18 Nya regler om cybersäkerhet

8 Ibid sid 40, Förslag till lag om cybersäkerhet 2 kap. 1 §

9 SOU 2017:114 reboot – omstart för den digitala förvaltningen

10 Ibid sid 247

BID instämmer med utredningens bedömning: *”frågan om hur den identitetsrelaterade brottsligheten kopplat till europeisk digital identitetsplånboken ska hanteras måste fortsättningsvis vara högt prioriterad.”* Det finns tre olika initiativ BID anser regeringen behöver ta med i denna prioritering. Det första initiativet är att staten tar ett större helhetsgrepp kring fastställande av identiteter och skapande av identitetshandlingar i Sverige. Här har Riksrevisionen nyligen presenterat en rapport¹¹ med flera olika rekommendationer som regeringen kan gå vidare med tillsammans med förslaget att begränsa, och i lag reglera, statliga fysiskt identitetshandlingar i samhället från ID-kortsutredningens betänkande¹². BID anser att den bör genomföras. Det tredje initiativet BID anser att regeringen bör prioritera som mitigerande åtgärd med hänsyn till riskerna som utredningen tar upp, är Bankföreningens hemställan om ett målvaktregister¹³. Registret behöver vara på plats innan europeiska digitala identitetsplånböcker börjar accepteras och användas som en SCA-metod eller betalningsinstrument av finansiella institut.

En hållbar och långsiktig affärsmodell inom området elektronisk identifiering behövs.

Utredningen tar i kap 8.9.2 upp frågan *hur företag inom området elektronisk identifiering påverkas*. BID vill här understryka behovet av en långsiktig och sund modell hur kostnaderna för att upprätthålla en säker och tillgänglig infrastruktur för elektronisk identifiering kan täckas på ett rättvist och icke diskriminerande sätt. Detta är speciellt viktigt om Sverige vill fortsätta med den hittills framgångsrika öppna modellen som tillåter privata aktörer i konkurrens med varandra leverera lösningar och tjänster inom området elektronisk identifiering. Detta oavsett om det rör sig om en Svensk e-legitimation eller en europeisk digital identitetsplånbok.

Föredragande i ärendet
Petter Dahl

Stockholm den 18 september 2024
Kaisa Fexe
Tillförordnad VD, Finansiell ID-Teknik BID AB

11 RiR 2024:12 Vem där -fastställande av identitet vid statliga myndigheter

12 SOU 2019:14 Ett säkert statligt ID-kort -med e-legitimation

13 Svenska Bankföreningen <https://www.swedishbankers.se/media/5643/f230925f.pdf>